

Saksframlegg

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
023/20	Flerkulturelt råd	30.09.2020
027/20	Helse og mestring	06.10.2020

Hanehold i boligstrøk

Helse og mestring- 027/20:

Vedtak:

Hanehold i tettbebygde strøk tillates som hovedregel ikke i Moss kommune, og innbyggerne skal informeres om dette på en hensiktsmessig måte.

Flerkulturelt råd- 023/20:

Vedtak:

Hanehold i tettbebygde strøk tillates som hovedregel ikke i Moss kommune, og innbyggerne skal informeres om dette på en hensiktsmessig måte.

Rådmannens forslag til vedtak:

Hanehold i tettbebygde strøk tillates som hovedregel ikke i Moss kommune, og innbyggerne skal informeres om dette på en hensiktsmessig måte.

Bakgrunn for saken:

Miljørettet helsevern har i løpet av de siste årene hatt flere saker om dyrehold i tettbygd strøk. Henvendelser til kommunen gjaldt spørsmål/veiledning om vilkår for hobby hønsehold i hagen, klager på naboens hønsehold, klager på helseulemper med hestehold, klager på helseulemper med at nabo har mange katter på eiendommen, klage på eierløse/forvillede katter, klager på støy fra hanehold osv. Sakene var oversendt til oss fordi klagerne opplevde at disse forholdene hadde en negativ innvirkning på deres helse eller var en helseulempe.

Noen av disse sakene var enkelt å løse med informasjon/veiledning om hygiene/smittevern og gjeldende lovverket, samt at vi oppfordret til kommunikasjon mellom naboer og brukte «helsediplomati».

I de andre sakene var det vanskelig å finne løsning siden det var vanskelig å finne hjemmel i lovverket eller hvor lovverket ikke dekker forskjellige problemstillinger som kan oppstå i sakene om dyrehold.

Redegjørelse for saken:

For henvendelser fra innbyggerne om kommunen tillater hobby-hønsehold i tett boligstrøk har vi utarbeidet følgende standard svar:

Kommunens veiledning for hønsehold i tettbebyggelse

«Kommunen har ikke egne forskrifter som regulerer slikt dyrehold men har utarbeidet rutine for det. Hvis det dreier seg om hobby hønsehold og ikke produksjon er det ingen forbud mot å ha høns i boligfelt i Moss kommune.

Det er smittefaren, lukt og støy som anses viktigst i vurdering av hønsehold i boligfelt. Det er ingen overhengende smittefare ved et velfungerende hønsehold, verken for de som har høns eller naboer, men det kan i motsatt fall medføre sjenerende lukt, støy eller tiltrekke skadedyr i omgivelsene. Det er viktig å informere naboer om deres planer, for å unngå eventuell konflikt rundt dyreholdet. Det er eieren som er ansvarlig for å utføre beskyttelsestiltak og ta de forholdsregler som er nødvendige for å forebygge sjenerende lukt, støy eller forurensning for omgivelsene. Alt avfall som matrester, ekskrementer, strø o.l., skal fjernes regelmessig slik at hygieniske ulemper ikke oppstår. For å unngå problemer med støy (kakling og hanegal) må hønsehus være lystett og høner/haner må være inne mellom kl.22-07(09 på helgedager).

Mattilsynet forvalter dyrevernloven, som skal sørge for at dyr ikke blir utsatt for dårlig stell og mishandling.»

Vår veiledning anbefaler at både hane og høner skal være inne i hønsehus mellom kl.22-07 (09). Erfaringen vår viser at hanehold i et nabolag fører ofte til konflikter mellom naboer. Naboeie klager på at den uforutsigbare lyden (hanegal) som forekommer ofte på dagen oppleves som belastende og stressende. Hanehold i tettbygde strøk kan dermed gi en helsemessig ulempe som stressreaksjoner og redusert trivsel. Lyd av hanegal ansees ikke normalt å forvente i et boligstrøk. Selv om at et urbant nabolag på dagtid preges av forskjellige type lyder/støy (som for eks. fra biler, gressklippere, hundeglam, støy fra barnelek osv.), beskriver klagerne at disse lydene ikke oppleves forstyrrende og stressende på samme måte som hanegal.

Vurderinger:

Det generelle utgangspunktet er at det er tillatt å holde dyr. Dette vil også gjelde fjærkre/haner. Dette utgangspunktet er imidlertid ikke uten modifikasjoner. I lovgivningen stilles det opp en rekke plikter/krav til det å holde dyr både i forhold til dyrevern, dyrehelse og at dyreholdet ikke skal være plagsomt for naboer og miljø.

Eksempelvis regulerer hundeloven sider ved hundehold som har et sikkerhets- eller miljøaspekt – og bl.a. plikter hundeholderen å sørge for at hundeholdet ikke er til urimelig ulempe for folk, miljø eller andre interesser. Flere offentlige myndigheter har forvaltningsmyndighet etter hundeloven – men viktigst er politiet som håndhever sikkerhetstiltak, omplassering og avlivning. Kommunens myndighet er begrenset til å kunne gi forskrift om utvidet båndtvang og om alminnelig ro og orden for å unngå forsøpling – som må håndheves av politiet. Uten positive holdepunkter for det motsatte kan hundelovens bestemmelser uansett ikke anvendes på andre dyr – eksempelvis på fjærkre/haner.

Andre lover som regulerer dyrehold er:

granne-/naboloven som pålegger en dyreholderen å ta visse hensyn til naboeiendommer
husleieloven som har visse regler av betydning for dyrehold i husleieforhold, jf. særlig § 5-2 borettslagsloven/eierseksjonsloven
dyrevelferdsloven som har bestemmelser om behandling av dyr

Felles for disse lovene er imidlertid at de ikke gir kommunen noen form for forvaltningsmyndighet/hjemmel for å kunne beslutte/vedta at det eksempelvis ikke er tillatt med hanehold. Forvaltningsmyndigheten etter dyrevelferdsloven ligger hos Mattilsynet. Tvister etter naboloven, husleieloven etc. må bringes inn for domstolene.

Kommunen kan heller ikke regulere dyrehold/hanehold gjennom politivedtektene. Hjemmel for lokale politivedtekter er politiloven § 14 – som i åtte punkter regulerer uttømmende hva som kan/ikke kan reguleres i slike vedtekter. Et forbud mot hanehold faller umiddelbart ikke naturlig inn under noen av de åtte punktene. Politiloven § 14 nr. 1 presiserer også at bestemmelser om hunder og hundehold skal fastsettes i egen forskrift etter hundeloven.

Plan- og bygningslovgivningen antas heller ikke å gi kommunen hjemmel til å innta bestemmelser om dyrehold/forbud mot hanehold i planbestemmelser. Konsekvenser av dyrehold/hanehold for naboer og nærmiljø ligger ikke i kjernen av de hensyn som plan- og bygningslovgivningen har til formål å ivareta.

Slik vi ser det er folkehelseloven § 14 med tilhørende forskrifter det regelverk kommunen eventuelt har til å regulere hanehold/-gal. Bestemmelsen gir kommunen adgang til å pålegge at et forhold ved en eiendom rettes. To hovedvilkår må være oppfylt; vilkår om helserisiko og vilkår om forholdsmessighet – og beslutningen kan skje på grunnlag av kommunens eget initiativ eller etter klage fra berørte.

Alle saker etter folkehelseloven § 14 må vurderes konkret og individuelt. Det anses derfor tvilsomt om bestemmelsen gir grunnlag for å vedta et generelt forbud. Som vi har redegjort for ovenfor er vår vurdering imidlertid at hanehold i tettbebygde strøk i de aller fleste tilfeller imidlertid vil ha en negativ innvirkning på helsen for naboer, gjenboere og omkringliggende boliger. Rettspraksis støtter også opp under at uforutsigbar hanegal har en negativ innvirkning på helsen. I de aller fleste tilfeller vil det derfor være grunnlag for å kreve retting etter folkehelseloven § 14. Vi ser derfor en stor fordel ved at kommunen har en klar og uttalt holdning til hanehold i tettbebygde strøk som hovedregel ikke tillates. For det første vil det skape større forutsigbarhet for innbyggerne. Det vil også spare kommunen for tid og ressurser knyttet til saksbehandling av slike saker.

Flere andre kommuner har lagt ut slik informasjon til innbyggerne på sine nettsider, og Moss kommune vil eventuelt kunne gjøre det samme.

Økonomiske konsekvenser for årsbudsjett og handlingsplan:

En klar og uttalt holdning til at hanehold i tettbebygde strøk som hovedregel ikke tillates i Moss kommune vil være tids- og ressursbesparende.

Oppsummering/konklusjon:

Det konkluderes i samsvar med vurderingene over.

Helse og mestring 06.10.2020:

Behandling:

Votering:

Kommunedirektørens forslag ble enstemmig vedtatt.

Helse og mestring- 027/20:

Vedtak:

Hanehold i tettbebygde strøk tillates som hovedregel ikke i Moss kommune, og innbyggerne skal informeres om dette på en hensiktsmessig måte.

Flerkulturelt råd 30.09.2020:

Behandling:

Kommunedirektørens forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Flerkulturelt råd- 023/20:

Vedtak:

Hanehold i tettbebygde strøk tillates som hovedregel ikke i Moss kommune, og innbyggerne skal informeres om dette på en hensiktsmessig måte.

Eli Thomassen, kommunalsjef
Moss 14.09.2020